

Χρέη παρασιτισμού

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ

Τώρα, εξαιτίας της κυβερνητικής αδράνειας, μας οδηγεί στην καταστροφή. Αλλά το πρόβλημα υπήρχε και οξυνόταν. Η ουσία του ήταν ότι τα ελλείμματα και ο κρατικός δανεισμός αντί να λειτουργούν πολλαπλασιαστικά υπέρ της αύξησης του πλούτου που παράγει η οικονομία (όπως θα ήθελε ο Κέινς), κατέληξαν σε ένα φαύλο κύκλο απομύζησης της χώρας. Ίσως δεν είναι άχρηστο να αποτυπώσουμε το πρόβλημα «λογιστικά», με ορισμένα νούμερα για την 5ετία από το 2004 έως σήμερα: Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) συνολικά αυξήθηκε 80 δισ. σε τρέχουσες τιμές – μέση ετήσια αύξηση 16 δισ. ευρώ. Από αυτά, τα 6 δισ. ετησίως ήταν απλή μεταφορά πλούτου από τα κοινοτικά ταμεία (στην 5ετία εισπράξαμε 33 δισ. ευρώ) χωρίς οποιοδήποτε πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα. Χωρίς την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, η μέση ετήσια αύξηση του ΑΕΠ θα ήταν 10 δισ. μόνο. Αθροιστικά στην 5ετία, το κρατικό έλλειμμα σωρευτηκε στα 50 δισ. (μέσο ετήσιο ύψος 10 δισ.) και το χρέος της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκε κατά 60 δισ. (μέση ετήσια αύξηση 12 δισ. ευρώ). Το κράτος, δηλαδή, «έγραφε» έλλειμμα 10 δισ. και χρεωνόταν με

**Δανειζόμασταν 40 δισ.
για να αυξήσουμε το
ΑΕΠ κατά 10 - 16 δισ.
ευρώ κάθε χρόνο.**

12 δισ. ετησίως, για να... επιτύχει αύξηση του ΑΕΠ 16 δισ. ή (αν προς στιγμή δεν υπολογίσουμε τα ευρωπαϊκά κονδύλια, ώστε να μετρήσουμε αποκλειστικά την επίδραση ελλείμματος και χρέους) μόνο 10 δισ. ευρώ! Ο Κέινς θα τραβούσε τα μαλλιά του.

Την ίδια 5ετία, μπορούμε να τη δούμε και «από έξω»: Το συνολικό εξωτερικό χρέος της Ελλάδας (ιδιωτικό και κρατικό) αυξήθηκε από 162 δισ. στο τέλος του 2003 σε περίπου 360 δισ. ευρώ στο τέλος του 2008. Ητοι, μέση ετήσια αύξηση 40 δισ. ευρώ. Δανειζόμασταν 40 δισ. για να αυξήσουμε το ΑΕΠ κατά 10 ή, έστω, 16 δισ. ευρώ κάθε χρόνο. Θα έπρεπε να τραβάμε τα μαλλιά μας.

Ενα αυξανόμενο μέρος του εξωτερικού χρέους ξαναγυρίζει στους ξένους δανειστές, με τη μορφή υψηλών τόκων. Ενα δεύτερο, μετατρέπεται σε εσωτερικό πλούτο ο οποίος γεμίζει (μαύρα...) ταμεία κρατικών προμηθευτών - εργοληπτών, μετατρέπεται σε κλιδή, «φουσκώνει» τις τιμές της γης, επενδύεται σε hedge funds ή αποθηκεύεται σε ελβετικές και άλλες τράπεζες. Τα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος αποτυπώνουν την εντεινόμενη αιμορραγία της οικονομίας μας στον λογαριασμό «διεθνής επενδυτική θέση» της χώρας: Δείχνουν ότι έφευγαν 100 δισ. το 2003, έγιναν 124 δισ. το 2004 κι έφτασαν περί τα 210 δισ. ευρώ το 2008. Μέση ετήσια εκροή, 21 δισ. ευρώ. Ενα τρίτο κομμάτι του εξωτερικού δανεισμού «ρουφιέται» από την παραοικονομία, στην οποία ως κοινωνία είμαστε πανευρωπαϊκοί πρωταθλητές. Ενα άλλο χρηματοδοτεί το πελατειακό σύστημα, κυρίως διορισμούς στο κράτος (στην 5ετία, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία έγιναν 100.000 προσλήψεις). Κάτι λιγά απομένουν για το δημόσιο συμφέρον και την ανάπτυξη.

Αυτή την κατάσταση τείνουν να παρατείνουν όσοι (οψίμως) άγανακτούν με τις εκθέσεις της S&P και της Fitch. Ο παρασιτισμός ανησύχησε, διότι κατανοεί ότι η μεγάλη κρίση μπορεί να απειλήσει το σύστημά του. Δυστυχώς, οι ανησυχίες του είναι αβάσιμες βραχυπρόθεσμα. Η κυβέρνηση (που όξυνε στον υπέρτατο βαθμό αυτά τα προβλήματα) δεν έχει ούτε συνείδηση του προβλήματος ούτε την τόλμη ή τη διάθεση να αντιμετωπίσει. Όπως φαίνεται, τα ενδιαφέροντά της έχουν βραχύ ορίζοντα, τις πρόωρες (ως είθισται...) εκλογές και την αποφυγή της δικής της καταστροφής. Όσο για την Ελλάδα...